

Statenmededeling

Onderwerp

Onderzoek luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

de opzet van het landelijke onderzoek naar luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19

Datum

13 juli 2021

Documentnummer

GS: 4916488

PS: 4935663

Aanleiding

Het afgelopen jaar is in meerdere media een verband gesuggereerd tussen luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19. Resultaten uit diverse studies uit binnen- en buitenland lijken aan te geven dat er sprake is van een verband tussen luchtkwaliteit en COVID-19. Deze studies gaan op een hoog schaalniveau in op de relatie luchtkwaliteit en het vóórkomen van COVID-19 gevallen en er wordt geen rekening gehouden met de dynamiek van het virus tussen mensen. De vraag is daarnaast of er ook een causaal verband is tussen de mate van luchtverontreiniging en de incidentie (het vóórkomen) en het verloop van COVID-19 (de ernst).

In de Provincie Noord-Brabant hechten we belang aan de gezondheid van de Brabander. Dat is sinds de corona pandemie meer dan ooit centraal komen te staan. Het is dan ook belangrijk om de verspreiding en impact van het virus in Brabant te onderzoeken en te analyseren. Inmiddels kan in de cijfers van het landelijk corona-dashboard en de Brabantse GGD'en worden waargenomen dat de gegevens over Noord-Brabant niet significant afwijken van het landelijk beeld met uitzondering van de eerste golf in maart 2020.

Op diverse momenten zijn vragen gesteld door uw Staten over de inhoud en doorlooptijd van het voorgenomen landelijke onderzoek naar de mogelijke relatie tussen luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19. Met deze statenmededeling geven we invulling aan de toezegging die op 26 februari jl. is gedaan tijdens het rondvraagmoment.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten leggen vanuit hun uitvoeringsbevoegdheid op luchtkwaliteit en landbouw de contacten met de landelijke overheid en kennisinstellingen.

Kernboodschap

1. Het onderzoek wordt uitgevoerd in 9 deelstappen.

Het RIVM voert het onderzoek samen met de universiteiten van Utrecht en Wageningen uit, dit blijkt uit de brief aan de Tweede Kamer met kenmerk IENW/BSK-2021/89035 d.d. 17 juni 2021. Om verbanden tussen luchtverontreiniging en COVID-19 vast te kunnen stellen, en om de effecten van lange en korte termijn blootstelling uit elkaar te kunnen halen, is een combinatie van verschillende deelonderzoeken noodzakelijk. Gelet op de complexiteit van het vraagstuk kunnen de resultaten van het onderzoek pas na integratie en duiding van alle analyses worden opgeleverd.

De vraag is daarnaast of er ook een causaal verband is tussen de mate van luchtverontreiniging en de incidentie (het vóórkomen) en het verloop van COVID-19 (de ernst). Dit onderzoeksprogramma geeft inzicht in de vraag of de korte-termijn (acute) blootstelling óf de lange-termijn (chronische) blootstelling, óf beiden, óf geen van beiden een rol speelt. Het betreft duidelijk een landelijk onderzoek waarbij niet specifiek naar de Brabantse situatie of de veehouderij wordt gekeken.

In de eerste drie werkpakketten zal data verzameld worden, met speciale aandacht voor de reconstructie van de infectiedruk en immuniteit en voor de blootstelling aan luchtverontreiniging. In werkpakketten vier en vijf wordt onderzoek gedaan naar de bijdrage van lange- en kortetermijnblootstelling aan luchtverontreiniging bij het ontstaan en ernst van COVID-19. In werkpakket zes worden de data van individuen die positief getest werden vergeleken met controles die negatief getest werden. Werkpakket zeven bevat gevoeligheidsanalyses gericht op het uitsluiten van vals positieve of vals negatieve data door te kijken naar de mate waarin mogelijke onzekerheden in de input data een effect hebben op de resultaten. De laatste twee stappen voorzien in integrale rapportage, beleidsadvisering en communicatie.

Datum

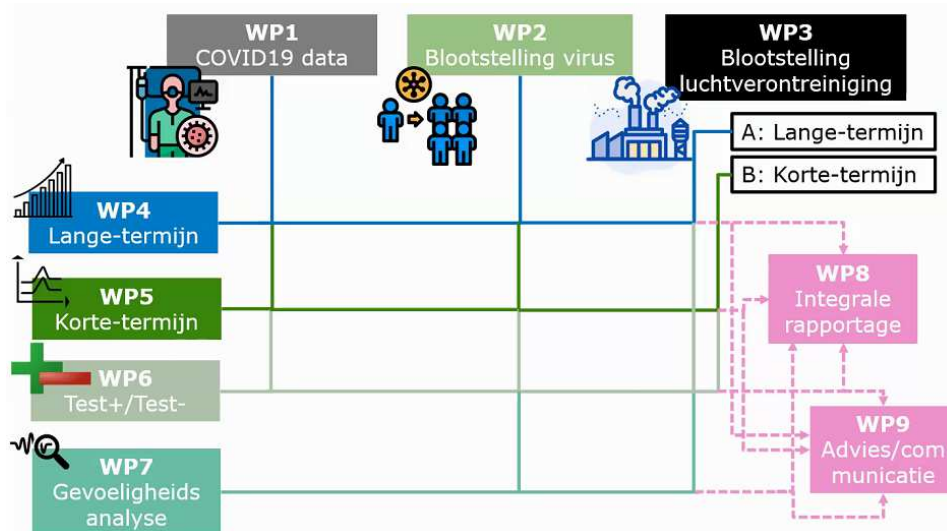
13 juli 2021

Documentnummer

GS: 4916488

PS: 4935663

Het RIVM geeft dit als volgt schematisch weer:

Datum

13 juli 2021

Documentnummer

GS: 4916488

PS: 4935663

2. *De provincie Noord-Brabant zal vertegenwoordigd zijn in de klankbordgroep*

Er komt een maatschappelijke klankbordgroep. De provincie Noord-Brabant is hierin vertegenwoordigd. Doel van deze klankbordgroep is om maatschappelijke signalen binnen te halen, draagvlak en vertrouwen te krijgen, te toetsen of het onderzoek antwoord geeft op de maatschappelijke vraag, communicatie uit te dragen en algemeen advies te geven. De klankbordgroep wordt samengesteld door het RIVM met belanghebbenden op verschillende niveaus, zoals lokale overheden, patiënten, kennisgroepen zoals GGD en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven.

3. *Afronding is voorzien medio 2023*

Met dit onderzoeksprogramma wordt geleerd van deze ernstige crisis en daarmee aan het opbouwen van een wetenschappelijke kennisbasis die essentieel is bij de aanpak van mogelijke toekomstige vergelijkbare infectieziekten. Gelet op de complexiteit van het vraagstuk kunnen de resultaten van het onderzoek pas na integratie en duiding van alle analyses worden opgeleverd. Het onderzoeksprogramma vergt daardoor de nodige doorlooptijd waarbij de afronding wordt voorzien medio 2023.

Consequenties

N.v.t.

Europese en internationale zaken

N.v.t.

Communicatie

Het RIVM werkt nog een communicatie-aanpak uit. Intentie is dat iedereen die geïnteresseerd is in het onderzoek de voortgang kan volgen. Als provincie vragen wij nadrukkelijk de aandacht voor brede communicatie over de stappen die in het onderzoek gezet worden.

Datum

13 juli 2021

Documentnummer

GS: 4916488

PS: 4935663

Vervolg

Het onderzoek is in juni 2021 van start gegaan. Afronding wordt voorzien medio 2023.

Bijlagen

- Samenvatting van het onderzoeksvoorstel
- FAQ GGD luchtkwaliteit en COVID-19

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw I.A.H.M. Cortenbach, (06) 18 30 34 63,
icortenbach@brabant.nl.

Opdrachtnemer: Wouter Moonen